

İcra ve iflâs kanununun 13 üncü maddesinin tefsiri hakkında 3/361 numaralı Başvekâlet tezkeresi ve Adliye encümeni mazbatası

T. C.

Başvekâlet

Kararlar müdürlüğü

Sayı: 6/2892

25 - X - 1933

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

İcra ve iflâs kanununun inzibatî tedbirlerden bâhis 13 üncü maddesinin son fıkrasının tefsiri hakkında Adliye vekilliğinden yazılan 21 - X - 1933 tarih ve 99 sayılı tezkeresi sureti yüksek huzurlarına sunulmuştur.

İşin tefsir yolu ile halline ve sonunun bildirilmesine yüksek müsaadelerini dilerim efendim.

Başvekil

İsmet

Adliye vekilliği zat işleri müdürlüğünün 99 sayılı ve 21 - X - 1933 tarihli tezkeresi suretidir.

Başvekâlet Yüksek makamına

Halen ahkâmı meri bulunan icra ve iflâs kanununun inzibatî tedbirlerden bâhis on üçüncü maddesinin son fıkrasında : hâkim sınıfından tayin olunan icra ve iflâs memurları hakkında hâkimler kanunu hükümleri caridir denilmesine göre hâkimliğe tayin için matlup kanunî vasıfları haiz olan Hukuk mektebi mezunlarından ahiren ihdas olunan otuz lira maaşlı icra ve iflâs memurluklarına tayin edileceklerin işbu memuriyetlerde bilfiil geçirecekleri müddetlerin hâkimlikte geçirilmiş addolunarak iktisap edecekleri kıdeme göre hâkimlik sınıfındaki derecelerden birine tayin edilebilmeleri hususunun tefsiren halli esbabının istikmaline müsaade buyurulması arz olunur efendim hazretleri.

Adliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Adliye encümeni

Karar No. 2

Esas No. 3/361

23 - XI - 1933

Yüksek Reisliğe

İcra ve iflâs kanununun 13 üncü maddesinin son fıkrasının tefsiri hakkında Başvekâletten gönderilen 25 - X - 1933 tarih ve 6/2832 sayılı tezkere Adliye encümenine havale edilmekle Adliye müsteşarı bey hazır olduğu halde tetkik ve müzakere olundu:

Adliye vekilinin tezkeresinin mündericâtına göre; icra ve iflâs kanununun inzibatî tedbirlerden bâhis bulunan 13 üncü maddesinin son fıkrasında « hâkim sınıfından tayin olunan icra ve iflâs memurları hakkında hâkimler kanunu hükümleri caridir » denilmiş olduğundan hukuk fakülte-leri mezunlarından hâkimlik için kanunî vasıfları haiz olanlardan ahiren ihdas edilen icra ve iflâs memurluklarına tayin edileceklerin bu memuriyette geçirecekleri müddetin hâkimlikte geçirilmiş sayılarak iktisap edecekleri kıdeme göre hâkimlik sınıfındaki derecelerden birine tayin edilebilmeleri hususunun tefsir yolile halli istenmektedir.

Encümenimizce bu bapta bahsedilen icra ve iflâs kanununun 13 üneü maddesinin son fıkrasında yazılı olan hüküm icra ve iflâs memurluklarına hâkim sınıfından dahi memur tayin edilebileceği ve bu gibiler hakkında inzibatî tedbirler için maddenin yukarıki fıkralarında yazılı cezalar yerine hâkimler kanununa göre muamele yapılacağını göstermektedir.

İcra ve iflâs memurlarının Hukuk fakültesinden mezun ve hâkim olabilmek vasıflarını ihraz etmiş olanlarından tayini mültezem bir husus olup kanunun inzibatî tedbirler hakkındaki hükümlerinden bâhis olan 13 üneü maddesinin sonuna derecedilmiş olan fıkra ile de bu maksat vazih olarak gösterilmiştir. Şu kadar ki Adliye vekilliğine tefsire ihtiyac gösterilen cihet zikredilen fıkranın hâkim sınıfından icra ve iflâs memurluklarına naklen tayin edilenler hakkında tereddüdü müstelzim bir nokta yoksa da hâkim olabilmek vasıflarını ihraz etmiş mektep mezunlarının bu memuriyetlere tayinleri halinde burada geçirecekleri müddetin hâkimlikte geçirilmiş sayılması mümkün olup olmadığıdır. İcra ve iflâs memurlarının hâkim olabilmek vasıf ve şartları haiz mektep mezunlarından olması icra ve iflâs kanunundan beklenen faydeli neticelerin daha şâmil ve geniş surette istihsaline âmîl olacağı izahıtan müstağni bir hakikat olduğundan ve kanunda inzibatî tedbirler vesilesile konmuş olan fıkra ile de maksat pek acik olarak gösterilmiş bulunduğundan encümen, bu hususun daha etraflı bir surette temin edilebilmesi için tefsir mahalli görülmeyen fıkranın tefsiri yolile meselenin halli yerine hâkimler kanununun 3 üneü maddesine bir fıkra ilâvesi suretile bir kanun lâyihasının tanzimini, vekâletinde bu lüzumu kabul ve iştirakile münasip bulmuştur.

Hâkimler kanununa böyle bir fıkranın ilâvesine esasen hâkim sınıfında nakil suretile icra ve iflâs memurluklarına tayin olunacaklardan başka hukuk fakültelerinden mezun olupta hâkim olmak vasıflarını kazanmış olanların doğrudan doğruya tayinlerine de imkân vereceği ve bu memuriyetlerin hâkimlik sayılarak oralarda geçecek hizmetlerin hâkimlik kademinde esas tutulacağı ve böylece bu memuriyetlere talip olacak hukuk mezunlarını tercip edeceği mülâhazaları saik olmuştur. Bir de hâkimler kanununun 3 üneü maddesinde sınıflar arasında muhtelif derecelerde sayılmış olduğu halde icra ve iflâs memurları hakkında bu derecelerin kaydedilmemesi bu derecelerin bütçe müsaadesine göre tesbit imkânı bulunduğundan kanunî bir takyit altında bulundurmaktan sa hâkimlik derecelerine muadil maaşlar nisbetinde bu derecelerin de tanınması mülâhazasıle bu cihet mutlak olarak yazılmıştır.

Yukarıda izah edilen esbaba müsteniden encümenecce ittifakla verilen kararlar hazırlanan kanun lâyihası Heyeti umumiyenin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe takdim olunur.

Ad. E. R.	M. M.	Kâtip	Aza	Aza	Aza	Aza
Çorum	Kocaeli	Trabzon	Çanakkale	Antalya	Antalya	Erzincan
Münir	Salâhattin	Raif	Osman Niyazi	Haydar	Numan	Abdülhak
Aza	Aza					
Kocaeli	Balıkesir					
Ragıp	Vasfi					

ADLIYE ENCÜMENİNİN TEKLİFİ

3 - III - 1926 tarih ve 766 sayılı hâkimler kanununun 3 üneü maddesine bir fıkra ilâvesine dair

766 sayılı hâkimler kanununun 3 üneü maddesine aşağıda yazılı fıkra ilâve edilmiştir:

MADDE 1 — İkinci maddede yazılı vasıfları haiz bulunanlardan icra ve iflâs memurluklarına tayin edilenler de hâkim sınıfından sayılır.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir .

MADDE 3 — Bu kanunun hükmünü icraya Adliye vekili memurdur.

